

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

จากการคิดค้น พัฒนาเทคโนโลยี ทั้งด้านการติดต่อสื่อสาร และการคมนาคมในรูปแบบต่างๆ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในการหลอมรวมสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม จากทั่วทุกมุมโลกให้ใกล้ชิดกันมากขึ้นจนเกิดเป็นปรากฏการณ์ที่ทั่วโลกรู้จักกันในนามของโลกาภิวัตน์ (Globalization) โดยจากปรากฏการณ์โลกาภิวัตน์นี้เอง ทำให้ความสัมพันธ์ การค้า การลงทุน เศรษฐกิจ มีความเป็นเสรีมากยิ่งขึ้น รวมถึงการแข่งขันในสังคมก็เต็มไปด้วยเสรี และเข้มข้นขึ้นตามไปด้วย (สมาคมอาเซียนประเทศไทย, 2554: ออนไลน์) ดังนั้นความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษา และการติดต่อสื่อสาร ผ่านสื่อต่างๆ จึงมีอัตราที่เพิ่มสูงขึ้นไปด้วย

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นอีกหนึ่งสถาบันที่ผลิตบุคลากรทางด้านสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ออกอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลากว่า 7 ปีแล้ว โดยเปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต 2 หลักสูตร คือ สาขาวิชานิติศาสตร์บูรณาการ และสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ขึ้นในปี พ.ศ. 2548 ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2554 จำนวน 443 คน ปรัชญาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ คือ ความรู้ทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ นำไปสู่ความเข้าใจสังคม คุณค่าความเป็นมนุษย์ คุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม การใช้เหตุผลในการสื่อสาร การวิเคราะห์ชีวิตและการพัฒนาได้อย่างสร้างสรรค์ (สำนักงานคณะ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2554 : ออนไลน์) ซึ่งทางคณะศิลปศาสตร์ได้มีความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะทำให้ปรัชญาดังกล่าวมีความเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น โดยการกำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ทั้งนี้หนึ่งในกลยุทธ์ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน คือ ให้มีการปรับปรุงหลักสูตร และการเรียนการสอน ทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม การเปลี่ยนแปลงของโลกและประชาคมอาเซียน อีกทั้งยังสนับสนุนให้มีการจัดโครงการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างความร่วมมือทางวิชาการกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชาติและนานาชาติ เช่น โครงการความร่วมมือด้านศิลปวัฒนธรรมกับประเทศในเขตลุ่มแม่น้ำโขง เป็นต้น (สำนักงานคณะ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2554: ออนไลน์)

จากการสร้างบัณฑิตที่ความรู้ความสามารถของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
 นี้เอง ทำให้เกิดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในหลากหลายอาชีพ เช่น คณาจารย์ทางด้าน
 ภาษาศาสตร์ มัคคุเทศก์ พนักงานต้อนรับของสายการบิน ล่าม และเจ้าหน้าที่ในฝ่ายของการส่งออก
 หรือนำเข้าสินค้าต่างๆ จากการที่เป็นสายอาชีพที่จะต้องมีการติดต่อพบปะกับผู้คนมากมาย และมี
 โอกาสที่จะได้ติดต่อกับชาวต่างประเทศค่อนข้างสูง ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าบุคลากรเหล่านี้เป็น
 เสมือนตัวแทนของประเทศเลยทีเดียว ดังนั้นอุปนิสัยที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเอง และสังคมนา
 ให้มีความพร้อมทั้งศักยภาพและความสามารถในการทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางตรง หรือทางอ้อมจึงมี
 ความสำคัญ และมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยจากการศึกษาของ Stephen R.
 Covey เรื่อง 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ซึ่งประกอบด้วยอุปนิสัยที่ 1 บี-โปรแอกทีฟ (Be
 Proactive) หลักการวิสัยทัศน์ส่วนบุคคล อุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ (Begin with the
 End in Mind) หลักการของการเป็นผู้นำในตนเอง อุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน (Put First Things
 First) หลักการของการบริหารส่วนบุคคล อุปนิสัยที่ 4 คิดแบบชนะ/ชนะ (Think Win/Win)
 หลักการของภาวะผู้นำระหว่างบุคคล อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อน แล้วจึงให้ผู้อื่นเข้าใจเรา (Seek
 First to Understand, Then to be Understood) หลักการติดต่อสื่อสารอย่างเข้าใจ อุปนิสัยที่ 6
 ผนึกพลังประสานความต่าง (Synergize) หลักการร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ และอุปนิสัยที่ 7 ลับเลื่อย
 ให้คมอยู่เสมอ (Sharpen the Saw) หลักการของการเติมพลังชีวิตของตนเองให้สมดุล จะเป็น
 หลักการพื้นฐานในการเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องอย่างค่อยเป็น
 ค่อยไป จากภายในสู่ภายนอก เนื่องจากความคิดจะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติ เมื่อปฏิบัติเป็นประจำก็
 จะกลายเป็นอุปนิสัยและจะกลายเป็นคุณลักษณะในที่สุด ทั้งนี้คุณลักษณะที่ดีของบุคคลนั้นจะนำมา
 ซึ่งประโยชน์ในระยะยาว นำไปสู่ความสำเร็จและความสุขที่แท้จริงทั้งในการทำงานและการ
 ดำรงชีวิต (โควี, 2546)

ดังนั้นด้วยเหตุผลนี้ ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาการวัดระดับ 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มี
 ประสิทธิภาพสูงของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักศึกษาคณะ
 ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในการพัฒนาอุปนิสัย 7 ประการ เพื่อพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผล
 สูงต่อไปในอนาคต ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญา, แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.
 2555 ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปีพุทธศักราช
 2558 อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับองค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้สนใจที่จะนำ
 ข้อมูลเหล่านี้เพื่อไปเป็นแนวทางในการสร้างและฝึกฝน 7 อุปนิสัย จนเกิดเป็นผลสำเร็จและ
 ความสุขที่แท้จริงของชีวิตต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับ 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ตามหลักการของ Stephen R. Covey ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับอุปนิสัย กับ คุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบระดับอุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง 7 ประการ ตามหลักการของ Stephen R. Covey ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
2. ทำให้ทราบความแตกต่างและความสัมพันธ์ระหว่างระดับอุปนิสัยกับ คุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
3. เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาระดับอุปนิสัยทั้ง 7 ประการอันนำไปสู่การเป็นผู้มีประสิทธิผลสูง

นิยามศัพท์

อุปนิสัย หมายถึง ผลจากการผสมผสานระหว่างความรู้ ทักษะ และความปรารถนา (โควี, 2546)

7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง หมายถึง 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ตามหลักการของ Covey (2546) ซึ่งประกอบด้วย อุปนิสัยที่ 1 บี-โปรแอคทีฟ (Be Proactive) หลักการวิสัยทัศน์ส่วนบุคคล อุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ (Begin with the End in Mind) หลักการของการเป็นผู้นำในตนเอง อุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน (Put First Things First) หลักการของการบริหารส่วนบุคคล อุปนิสัยที่ 4 คิดแบบชนะ/ชนะ (Think Win/Win) หลักการของภาวะผู้นำระหว่างบุคคล อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อน แล้วจึงให้ผู้อื่นเข้าใจเรา (Seek First to Understand, Then to be Understood) หลักการติดต่อสื่อสารอย่างเข้าใจ อุปนิสัยที่ 6 ผนึกพลังประสานความต่าง (Synergize) หลักการร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ และอุปนิสัยที่ 7 ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ (Sharpen the Saw) หลักการของการเติมพลังชีวิตของตนเองให้สมดุล

กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนตัว หมายถึง กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชนะใจตนเอง ซึ่งประกอบด้วย อุปนิสัยที่ 1 บี-โปรแอคทีฟ (Be Proactive) หลักการวิสัยทัศน์ส่วนบุคคล อุปนิสัยที่ 2 เริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายในใจ (Begin with the End in Mind) หลักการของการเป็นผู้นำในตนเอง อุปนิสัยที่ 3 ทำสิ่งที่สำคัญก่อน (Put First Things First) หลักการของการบริหารส่วนบุคคล และ

อุปนิสัยที่ 7 ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ (Sharpen the Saw) หลักการของการเติมพลังชีวิตของตนเองให้สมดุล

กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม หมายถึง กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชนะใจผู้อื่น ซึ่งประกอบด้วย อุปนิสัยที่ 4 คิดแบบชนะ/ชนะ (Think Win/Win) หลักการของภาวะผู้นำระหว่างบุคคล อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อน แล้วจึงให้ผู้อื่นเข้าใจเรา (Seek First to Understand, Then to be Understood) หลักการติดต่อสื่อสารอย่างเข้าอกเข้าใจ อุปนิสัยที่ 6 ผนึกพลังประสานความต่าง (Synergize) หลักการร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ และอุปนิสัยที่ 7 ลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ (Sharpen the Saw) หลักการของการเติมพลังชีวิตของตนเองให้สมดุล

บัญชีอ้อมใจ หมายถึง อุปนิสัยพื้นฐานของหลัก 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง ซึ่งแสดงถึงอารมณ์ และความรู้สึกต่อตนเอง และต่อผู้อื่น

ความสมดุลในการดำเนินชีวิต หมายถึง อุปนิสัยพื้นฐานของหลัก 7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง แสดงถึงความสมดุลในการดำเนินชีวิต และการทำงาน

นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2554 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้